

1. ΙΣΡΑΗΛ - ΤΟΥΡΚΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 04/08/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 04/08/2024

Σελίδα: 23

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΓΝΩΜΗ
Του **Ιωάννη Ν. Γρηγοριάδη**

Ισραήλ - Τουρκία μετά τη δολοφονία

Η δολοφονία του πολιτικού ηγέτη της Χαμάς, Ισμαήλ Χανίγια, στην Τεχεράνη προσθέτει ένα ακόμη ψηφίο σε ένα όλο και πιο δυστοπικό ψηφιδωτό της Μέσης Ανατολής και φέρνει στα άκρα τις ήδη τεταμένες σχέσεις Ισραήλ και Τουρκίας. Ο Χανίγια υπήρξε τακτικός και προνομακός συνομιλητής της τουρκικής πολιτικής ηγεσίας, κάτι που διευκόλυναν η θέση του στη μετριοπαθή πτέρυγα της Χαμάς, αλλά και η διαμονή του στην Κωνσταντινούπολη επί μακρόν μέχρι και τις τρομοκρατικές επιθέσεις της 7ης Οκτωβρίου 2023.

Η μετοικεσία του στην πρωτεύουσα του Κατάρ, Ντόχα, αμέσως μετά είχε ερμηνευθεί ως ένδειξη ότι η Τουρκία επιθυμούσε να μη θεωρηθεί συνυπεύθυνη για την αιματοχυσία. Ωστόσο όσα επακολούθησαν, και ιδίως η βαναυσότητα των ισραηλινών επιθέσεων στη Γάζα, οδήγησαν στη βαθμιαία ταύτιση της Τουρκίας με τη Χαμάς και την υιοθέτηση μιας ακραίας αντι-ισραηλινής, αντι-σημιτικής και αντιδυτικής ρητορείας.

Αξίζει πάντως να σημειωθεί ότι οι ισραηλινές μυστικές υπηρεσίες απέφυγαν να προβούν σε τέτοιου είδους επιθέσεις στο έδαφος της Τουρκίας ή και του Κατάρ. Η παρουσία του Χανίγια ωστόσο στο Ιράν, με σκοπό τη συμμετοχή στην τελετή ορκωμοσίας του νέου προέδρου του Ιράν Μασούντ Πεζεσκιάν, αποδείχθηκε ευκαιρία για τις μυστικές υπηρεσίες του Ισραήλ. Φαίνεται ότι ο βαθμός διείσδυσης της Μοσάντ στις ιρανικές μυστικές υπηρεσίες δεν έχει προηγουμένως, πιθανόν και με τη συνδρομή του Αζεργαϊτζάν αλλά και της Κουρδικής Αυτονόμου Διοικήσεως του Βορείου Ιράκ.

Εχουν περηχόμενοι οι απειλές του προέδρου της Τουρκίας εναντίον του Ισραήλ; Μπορεί η Τουρκία όντως να έχει επωφεληθεί από την ενίσχυση των επιχειρησιακών της ικανοτήτων σε στρατιωτικό επίπεδο αλλά και από τη βαθμιαία χαλάρωση του αμερικανικού και διεθνούς ενδιαφέροντος για σειρά διεθνών κρίσεων, με αποτέλεσμα την ενισχυμένη ή και καταλυτική της παρουσία σε διενέξεις όπως ο εμφύλιος της Λιβύης ή το Ναγκόρνο-Καραμπάχ. Τούτο όμως δεν σημαίνει ότι η Τουρκία έχει αναπτύξει τη δυνατότητα να πλήξει καιρικά συμφέροντα του Ισραήλ χωρίς να διακινδυνεύσει καιρικά ή και σημαντικότερα δικά της. Όπως και κατά το πρόσφατο παρελθόν, η Τουρκία κινδυνεύει να πέσει θύμα του χάσματος που θα δημιουργηθεί μεταξύ των σημαντικών αλλά όχι απεριόριστων δυνατοτήτων της και των υπερφίλων προσδοκιών που πιθανόν να δημιουργηθούν εντός της τουρκικής κοινής γνώμης αλλά και πέραν αυτής, στον αραβικό κόσμο που βλέπει την αδυναμία των αραβικών κρατών να αντιδράσουν αποτελεσματικά στις ισραηλινές επιθέσεις.

Από την άλλη, ο πρόεδρος της Τουρκίας διακρίνει τη δυνατότητα να διευρύνει το ακροατήριό του και πέραν τού ούτως ή άλλως φίλα προσκείμενου ισλαμιστικού αλλά και να ενισχύσει τη νομιμοποίηση της ρητορείας του, δεδομένων των εμπιστικών επιλογών της κυβέρνησεως Νετανιάχου. Η αποσταθεροποίηση της Μέσης Ανατολής, η εικόνα μιας υπωπιωμένης υπερδύναμης που αδυνατεί να επιβάλει τις θέσεις της στο Ισραήλ αλλά και σε άλλες χώρες της περιοχής και βρίσκεται σε περιδίνηση εν όψει και των προσεχών προεδρικών εκλογών συνθέτουν μια εικόνα μάλλον зоφepή και επικίνδυνη.

Ο κ. **Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης** είναι αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοικήσεως του Πανεπιστημίου Μπάλκεντ και επικεφαλής του Προγράμματος Τουρκίας του **ΕΛΙΑΜΕΠ**.